

COMPETÈNCIES
I EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

II Taller per definir criteris de selecció i sistematització de pràctiques de referència d'educació per al desenvolupament en l'àmbit formal

13 de Gener de 2017

EduAlter

êc̃p escola de
cultura de pau

filalagulla

PROGRAMA

- 17,00h. Presentació de les persones participants
- 17,10h. Explicació del procés seguit fins ara (antecedents)
 - Explicació de la tasca a realitzar
- 17,20h. Presentació de 3 experiències d'EpD
- 17,50h. Treball en grups: exercici de valoració de les pràctiques
- 18,05h. Posada en comú: explicació de les valoracions
- 18,20h. Pausa - cafè
- 18,30h. Treball en grups: exercici d'elaboració d'una rúbrica
- 18,50h. Debat obert: com presentem el resultat de la valoració?

COMPETÈNCIES
i EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

COMPETÈNCIES
i EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

EL PROJECTE ▾

LA GUIA ▾

CAT | ESP

Registre Identificació

Guia d'orientacions pedagògiques per a la incorporació de l'Educació per al Desenvolupament al currículum de primària i secundària des de la perspectiva de les competències bàsiques

Benvolgudes i benvolguts a aquest espai col·laboratiu
Agraïm tots els comentaris per millorar aquesta guia

+ SUGGERIMENTS

L'Educació per al Desenvolupament i les
Competències Bàsiques

+ COMPETÈNCIES i EPD

Quina és la nostra proposta educativa
per transformar l'educació

+ MODEL CURRICULAR

Qui ha participat en aquesta iniciativa
de col·laboració escola-ONG

+ EQUIP DEL PROJECTE

Com fer servir la guia i no perdre en
l'entorn

+ TUTORIAL

COMPETÈNCIES
i EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

PRÀCTIQUES DE REFERÈNCIA

Pràctiques de referència d'EPD en l'àmbit escolar

Afegeix i consulta les pràctiques d'Educació per al Desenvolupament

COMPETÈNCIES
I EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

AFEGEIX LES TEVES PRÀCTIQUES O MATERIALS

Les teves pràctiques poden ser molt útils. Introdueix-les d'una manera senzilla i intuïtiva a la guia i així altres mestres les podran utilitzar

Per introduir les teves pràctiques a la guia has de seguir els següents passos:

1. REGISTRAT I IDENTIFICAT

Només cal que ens facilitis una adreça de correu electrònic.

REGISTRAT

IDENTIFICAT

Com es fa el procés de registrar-se i identificar-se?

2. AFEGEIX LA TEVA PRÀCTICA

Si ja estàs identifica't, penja la teva pràctica des d'aquest formulari

AFEGEIX UNA PRÀCTICA

Com es fa per afegir una pràctica a la guia?

3. GESTIONA LES TEVES PRÀCTIQUES

Consulta, modifica i envia als gestors les pràctiques des del teu espai de pràctiques

GESTIONA LES TEVES
PRÀCTIQUES

Què pots fer al teu espai de pràctiques?

CERCA DIRECTA

Accedeix a les pràctiques de referència

ETAPA

- ☐ Primària
- ☐ Secundària

CICLE

- ☐ Cicle Inicial Primària
- ☐ Cicle Mitjà Primària
- ☐ Cicle Superior Primària
- ☐ Primer i Segon Curs Secundària
- ☐ Tercer i Quart Curs Secundària

TEMÀTICA

- ☐ Gènere
- ☐ Cultura de Pau
- ☐ Drets Humans, Ciutadania i Governança
- ☐ Sostenibilitat econòmica i social
- ☐ Medi ambient
- ☐ Interculturalitat
- ☐ Altres

Cercar

Presentació de pràctiques d'EpD

Pràctica 1

Incidència i sensibilització per la pau a través de les xarxes socials

Institut El Til·ler. Eduard Navarro

Pràctica 2:

M'agrada com balles, Pau

Fil a l'Agulla, Joana Bou

Pràctica 3:

Som Migrants

Institut 4 Cantons, Mariano Flores

Treball en grups 1: exercici de valorar de l'1 al 4 cada ítem de les categories de criteris

PRÀCTICA 1 Institut El Til·ler	PRÀCTICA 2 Fil a l'Agulla	PRÀCTICA 3 Institut 4 Cantons
Criteris valoració ☐ Participació ☐ Adequació	Criteris valoració ☐ Coherència ☐ Continguts	Criteris valoració ☐ Metodologia ☐ Resultats ☐ Avaluació

**Treball en grups 2: explicar el contingut de la valoració realitzada:
(no cal de tota la gradació, sobretot els extrems: què vol dir 1 i 4)**

Per ex. Per a l'ítem 1 de la categoria de Participació:

Participació	1	2	3	4
Afavoreix la implicació de la comunitat educativa	Hi participa l'alumnat i el professorat	Hi participa l'alumnat, el professorat i tot el personal del centre	Hi participa l'alumnat, el professorat, tot el personal del centre i les famílies	Hi participa l'alumnat, el professorat, tot el personal del centre, les famílies i entitats de l'entorn

Criteris proposats per a la valoració

Participació

- ☐ Afavoreix la implicació de la comunitat educativa
- ☐ Promou el treball en xarxa de l'equip docent
- ☐ Afavoreix la cohesió i interacció entre els diferents nivells educatius i col·lectius del centre

Adequació

- ☐ Permet treballar amb diferents graus d'aprofundiment, atenent a la diversitat de l'alumnat
- ☐ Incorpora orientacions i recomanacions per dinamitzar la pràctica
- ☐ Proposa activitats en diferents àmbits: aula, centre, famílies, barri...
- ☐ Es pot vincular amb diverses àrees o matèries del currículum i/o amb les competències bàsiques

Coherència

- ☐ Reflecteix i valora positivament la diversitat de lògiques i perspectives (cultural, de gènere, edat, classe social, capacitats...), tant a través dels continguts com del llenguatge, imatges i exemples
- ☐ Contempla la sostenibilitat ambiental, econòmica i social en l'ús dels recursos
- ☐ Planteja un ús crític i responsable de les TIC

Finalitats i continguts

- ☐ Fomenta l'apoderamentament d'infants, adolescents i joves
- ☐ Planteja aprenentatges significatius que relacionen fets quotidians amb problemàtiques globals
- ☐ Promou l'anàlisi i la reflexió crítica sobre temàtiques pròpies de l'EpD amb perspectiva complexa
- ☐ Fa referència a les desigualtats i injustícies existents i es proposen accions per combatre-les
- ☐ Promou la consciència i la responsabilitat sobre l'impacte de les pròpies accions a nivell global

Estratègies didàctiques

- ☐ Proposa metodologies diverses que estimulin diferents formes d'aprenentatge (racional, creativa, emocional, manipulativa...)
- ☐ Planteja processos de participació encaminats a prendre decisions i actuar en els diferents àmbits relacionals
- ☐ Promou la interacció social i la cooperació, afavorint habilitats de comunicació i transformació dels conflictes
- ☐ S'orienta a la transformació personal i social, promovent la implicació en la millora de l'entorn

Resultats

- ☐ Els resultats són visibles i constatables a través de diversos mitjans (vídeos, imatges, documents, pàgines web, publicacions...)
- ☐ Els participants s'impliquen en la comunicació i difusió dels resultats entre la comunitat educativa
- ☐ La pràctica rep algun tipus de reconeixement fora del centre

Avaluació

- ☐ Es comparteixen i/o consensuen els objectius amb les persones participants
- ☐ Promou la reflexió sobre els aprenentatges, fortaleces, dificultats i reptes de futur
- ☐ Defineix criteris, estratègies i instruments per una avaluació formativa i participativa (autoavaluació, coavaluació)

Fitxa Pràctica 1

Títol

Incidència i sensibilització per la pau a través de les xarxes socials

Autoria i participants

IES El Til·ler, Lliga dels Drets dels Pobles i Escola de Cultura de Pau UAB

Etapla

☒ Secundària

Cicle

☒ Tercer i Quart Curs Secundària

Àmbit d'actuació

- ☒ Aula
- ☒ Centre
- ☒ Entorn

Temporalitat

☒ Mig termini

Vinculació al currículum (matèria/es amb que es vincula / competència/es que promou)

Ciències socials, tutoria i ètica

Breu descripció

Aquest és un projecte de Servei Comunitari impulsat per l'IES El Til·ler (Les Franqueses del Vallès), on l'alumnat ha conegut l'impacte de les guerres en les persones, en particular les dones, i el seu paper en la construcció de pau. A partir d'aquí aquest ha estat capacitat per a l'ús de les xarxes socials i l'edició de vídeos i ho ha aplicat realitzant una campanya per incidir en aquell tipus de violència que cada petit grup de nois i noies ha escollit treballar.

Aquesta activitat s'ha realitzat en el marc del projecte "Pedagogia de l'agenda dones, pau i seguretat, de la recerca a les aules", impulsat per La Lliga dels Drets dels Pobles i l'Escola de Cultura de Pau UAB amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

Orientacions i recomanacions per dur a terme la pràctica

- Per introduir el Servei Comunitari és interessant fer una experiència pilot amb poc alumnat.
- L'activitat de testimoniatge d'una víctima-activista per la pau ha estat molt significativa per l'alumnat. És fàcil trobar un testimoni en l'entorn proper (entitats de cooperació i solidaritat del poble, o contactant amb Lafede.cat).
- Quan es tracten els conflictes armats és important treballar l'impacte sobre les persones i les comunitats.
- Si es volen tractar temes vinculats a la violència (violència masclista, bulling, etc.) és important fer-ho des d'un concepte ampli d'aquesta (violència directa, estructural i cultural).
- Per un bon treball d'anàlisi crítica, en el desenvolupament de la Unitat Didàctica "Dones, pau i

seguretat” és important que els petits grups disposin d’internet a l’aula i puguin fer recerca d’informació.

- És important per la part de vídeos i xarxes socials la intervenció de professionals que sàpiguin ajudar l’alumnat que no té habilitats en vídeos i xarxes socials.

Objectius

Per a l’alumnat:

- Capacitar l’alumnat en l’ús de les xarxes socials com a eina de transformació social.
- Conèixer l’impacte de les guerres en les persones, en especial les dones, i el seu paper com a constructores de pau.
- Valorar críticament l’impacte de les guerres i les iniciatives de pau en les persones i comunitats.
- Empoderar l’alumnat en la seva capacitat d’incidir en la societat a favor de la cultura de pau.

Per a l’Institut:

Introduir el Servei Comunitari de manera pilot a l’IES El Til·ler.

Empoderar l’alumnat com a protagonistes de la solidaritat.

Temàtica (selecciona un o diverses caselles)

- ☒ Gènere
- ☒ Cultura de Pau

Explicació del procés (activitats dutes a terme, etapes...)

1. L’IES El Til·ler es coordina amb les entitats que li donen suport (juliol, setembre 2015)
2. L’IES implementa la Unitat Didàctica “Dones, pau i seguretat” a 3er d’ESO de forma interdisciplinar entre Ciències Socials i Ètica.
3. La Luz Helena, una activista colombiana pels Drets Humans de les víctimes del conflicte armat al seu país, refugiada a Catalunya, visita als nois i noies per conversar amb ells com a part de la Unitat Didàctica.
4. El grup de 20 alumnes que realitzarà el Servei Comunitari rep un taller sobre l’ús de les xarxes socials i l’edició de vídeos amb contingut social.
5. L’alumnat s’organitza en petits grups per elaborar i difondre la seva pròpia campanya.
6. Durant el procés hi ha hagut una coordinació continuada entre IES i entitats, les entitats han fet seguiment del procés donant resposta a les demandes del centre. Aquest suport ha estat amb els materials didàctics, el testimoniatge de l’activista i el taller de xarxes socials i s’ha anat adaptant a les necessitats del centre.
7. Avaluar el projecte.

Estratègies i tècniques didàctiques

Anàlisi crítica de la realitat

- ☒ Estudi de casos
- ☒ Mapes conceptuals
- ☒ Anàlisi crítica de conflictes

Participació i diàleg

- ☒ Discussió de grups
- ☒ Debat
- ☒ Conferència

Transformació social i desenvolupament comunitari

- ☒ Servei Comunitari / APS

Resultats assolits, visibilització (imatges, vídeos, documents, pàgines web, publicacions...) i reconeixements rebuts

vídeo "[Incidència per a la pau a través de xarxes socials](#)"

materials didàctics i de suport a <http://donespauseguretat.cat/materials-pedagogics/>

Difusió dels resultats i rol dels participants en la comunicació i difusió

Vídeo de difusió del projecte:

<https://www.youtube.com/watch?v=Bacxv1w9Meg&feature=youtu.be>

. El projecte es difon als mitjans de comunicació locals:

Televisió local: [VOTV](#) (Vallès Oriental Televisió, 3 desembre 2015)

Prensa local: Notícia al setmanari El 9 Nou. Es pot veure la difusió feta pel twitter.

Revista del centre: <http://larevistaeltiller.blogspot.com.es/2016/05/voluntariat-del-alumnes-de-3r.html>

Web del centre: <http://agora.xtec.cat/ies-eltiller/general/noticia-al-setmanari-el-9-nou-sobre-el-treball-de-voluntariat-a-tercer-deso/>

Web municipal: <http://www.lesfranqueses.cat/actualitat/noticies/2015/11/27/xerrada-sobre-el-voluntariat-a-l-institut-el-til-ler>

A twitter: <https://twitter.com/hashtag/solidaritatelti?src=hash>

Aprenentatges: punts forts, dificultats i aspectes a millorar

- L'impacte de les guerres en les persones, en particular les dones.
- Estratègies de construcció de pau i incidència social des dels moviments socials.
- Criteris d'ús de les xarxes socials.
- Edició de vídeo

Avaluació

Per a l'alumnat:

- Dossier de recopilació i valoració dels continguts treballats.
- Resultats de la realització de la campanya de sensibilització i incidència.

Per al centre:

- Dos reunions específicament d'avaluació centre-entitats acompanyants, un a meitat de procés i una al final.

Sistematització de l'experiència.

Dades de contacte

escolapau@uab.cat

congo@dretsdels pobles.org

Aplicació dels criteris de valoració: Grup 1

Valora els criteris relatius a la Participació i l'Adequació prenent com a referència la pràctica 1

Participació	1	2	3	4
Afavoreix la implicació de la comunitat educativa	Hi participa l'alumnat i el professorat	...	...	Hi participa l'alumnat, el professorat, tot el personal del centre, les famílies i entitats de l'entorn
Promou el treball en xarxa de l'equip docent	Projecte liderat per una persona			Trobades regulars Projecte co-liderat. Decisions conjuntes Avaluació compartida
Afavoreix la cohesió i interacció entre els diferents nivells educatius i col·lectius del centre	La pràctica es queda a l'aula			Els diferents nivells s'apropien i difonen el projecte de manera organitzada
Afavoreix la implicació i apoderament de l'alumnat	L'alumnat és el receptor passiu de l'activitat			L'alumnat és el protagonista. Participa activament de totes les fases del projecte

Adequació	1	2	3	4
Permet treballar amb diferents graus d'aprofundiment, atenent a la diversitat de l'alumnat	Activitats formulades de manera rígida	...	...	Activitats obertes i adaptables a la diversitat de l'alumnat
Incorpora orientacions i recomanacions per dinamitzar la pràctica	No incorpora pautas, orientacions ni recomanacions			Incorpora totes les orientacions i recomanacions útils per dinamitzar la pràctica
Proposa activitats en diferents àmbits: aula, centre, famílies, barri...	Es plantegen activitats per dur a terme només a l'aula			Es plantegen activitats per dur a terme en el màxim d'àmbits possibles (aula, centre, famílies, barri...)
Es pot vincular amb diverses àrees o matèries del currículum i/o amb les competències bàsiques	No es pot vincular a cap matèria del currículum Permet treballar només una competències bàsica			Es vincula al màxim de matèries possible Es treballen el màxim de competències possibles

FITXA PRÀCTICA 2

Títol

M'agrada com balles, Pau!

Autoria i participants

Taller dissenyat per Fil a l'agulla sccl.

El conte és autoria d'un grup de mestres de Santa Coloma de Gramenet que participaven en una formació de coeducació que impartia Fil a l'agulla el 2013 i van fer les seves pràctiques de final de curs. Idea original del conte: Vanessa González. Guió i disseny : Júlia García.

Il·lustració: Sofia Bonachera.

Etapas

☒ Primària

Cicle

☒ Cicle Mitjà Primària

Àmbit d'actuació

☒ Aula

Temporalitat

☒ Curt termini

☐ Mig termini

☐ Llarg termini

Breu descripció

El taller està enfocat a la prevenció de qualsevol forma de discriminació relacionada amb l'expressió de gènere, que ens permet abordar les creences sobre les aficions, els gustos i els estereotips de masculinitat i feminitat.

Consisteix en presentar a l'alumnat la història d'un nen al qual li agrada ballar i ho porta d'amagat, i amb el suport de la seva germana podrà connectar amb ell mateix i fer-ho realitat.

A través del conte d'un nen (en Pau – en l'original “Ortzi”) que li agrada ballar i ho ha de fer d'amagat, posem sobre la taula de forma molt propera com ens condicionen els estereotips de gènere, i com al grup classe reproduïm moltes d'aquestes creences limitadores.

El taller també vol potenciar la vessant artística que tots i totes tenim i que sovint ens fa vergonya i preferim portar d'amagat per por a ser jutjats i jutjades.

Orientacions i recomanacions per dur a terme la pràctica

GRUP I ESPAI:

- Taller adaptable dels 7 als 10 anys
- Recomanem posar les cadires en cercle per escoltar el conte
- Habilitats: explicar contes en veu alta. Dinamitzar el debat amb capacitat de facilitar, donant suport a totes les veus i opinions.

MATERIALS:

Conte M'agrada com balles Ortzi: <http://www.filalagulla.org/wp-content/uploads/2012/09/Magradacomballesortzi.pdf>

Experiència de Guillem Cabrera. Nen català que és ballari d'alt nivell.

<http://www.ccma.cat/tv3/alcanta/els-matins/guillem-cabrera-el-billy-elliott-catala-coneix-el-ballari-i-coreograf-cesc-gelabert/video/5539741/>

<https://www.youtube.com/watch?v=yStI9dvXZMU>

Experiència de Stephanie Kurlow. Primera nena ballarina amb hijab

<https://www.youtube.com/watch?v=k0QIDB1fNQ0>

Pel·lícula Billy Elliot. *Quiero Bailar* Dir: Stephen Daldry.(2000).

Experiència de Laia Sanz. Noia catalana campiona de motociclisme fora pista

<https://www.youtube.com/watch?v=ZTfTltE8Kwo>

<https://www.youtube.com/watch?v=d-YI1j91cB0>

Vídeo de la Generalitat sobre dones Bomberes

<https://www.youtube.com/watch?v=82voJ6PQHlc>

Objectius

- Fer prevenció de les sancions de gènere i prendre consciència del mal que ens fan.
- Fomentar una expressió de gènere de cada nen i cada nena lliure de condicionants
- Facilitar l'expressió lliure de les aficions i gustos de cadascú, donant més permís a que facin el que volen fer. Treballar l'apoderament personal.

Temàtica (selecciona un o diverses caselles)

☒ Gènere

Explicació del procés (activitats dutes a terme, etapes...)

1. Obrim el taller amb algun joc breu que fomenti l'expressió teatral, i donem espai posteriorment al grup per a l'expressió dels sentiments associats a mostrar-se en públic, sense jutjar.
2. Explicar el conte, i d'aquí diferents opcions:
 - Explicar conte fins al moment en què diu... “els dies passaven i en Pau no s'atrevia a fer el pas. De vegades us s'espera que passin coses i no s'atreveix a demanar-les”: Crear petits grups i inventar possibles finals. Fer preguntes als grups sobre la pròpia vivència respecte a escollir les joguines, les extraescolars, ...
 - Llegir el conte sencer i dir que l'endemà del regal, en Pau porta a l'escola les sabatilles de ballet. Què creieu que li diuen els companys i companyes de la classe quan el Pau va a l'escola amb les sabatilles de ballet? Després preguntar si algu vol compartir si li ha passat a ella o ella.
 - Llegir el conte i preguntar què t'ha cridat l'atenció, com sempre. Si tot plegat no dóna gaire de si, fer dibuix: dibuixa allò que més t'agrada fer i compartir-ho. Deixar temps per tal que puguin fer una roda de premsa, explicar el seu dibuix, que els altres puguin fer preguntes amb curiositat. Què t'agrada d'aquesta afició que has dibuixat...?
3. També podem tancar el taller amb un “Cercle de Paraula” que utilitzem poder ajudar a nens i nenes a parlar personalment, prendre consciència de les relacions i el dany causat per les dinàmiques de discriminació, i expressar amb llibertat els seus gustos i aficions.

Estratègies i tècniques didàctiques

<u>Anàlisi crítica de la realitat</u> ☒ Estudi de casos ☒ Mapes conceptuals en problemes ☒ Anàlisi crítica de conflictes <u>Autoconeixement i desenvolupament personal</u> ☒ Clarificació de valors ☒ Dinàmiques de grup	<u>Participació i diàleg</u> ☒ Debat <u>Transformació social i desenvolupament comunitari</u> ☒ Campanya de sensibilització
--	---

Resultats assolits, visibilització (imatges, vídeos, documents, pàgines web, publicacions...) i reconeixements rebuts

Els resultats assolits amb cada taller els recollim en avaluacions a nivell intern. No disposem de cap vídeo o fotografia de l'activitat.

Aprenentatges: punts forts, dificultats i aspectes a millorar

Punt fort:

És un taller molt obert i adaptable. El conte, per senzill, clar i breu, permet obrir de seguida el debat al voltant dels estereotips lligats a les aficions dels nens i nenes, i continuar-lo en qualsevol format (petits grups de discussió, teatre, dibuix,...). per tant un dels punts forts és que no és un taller "complicat".

Dificultat:

La que presenti el propi mestre o mestra a l'hora de dinamitzar un debat en el que poden aparèixer opinions xocants als seus ulls en l'imaginari infantil.

Requereix una certa preparació del mestre/a per acollir amb curiositat tota la diversitat d'opinions i alhora poder donar suport a qui està patint i visibilitzar les opcions més minoritàries, de les persones que no encaixen en els rols establerts. Aconsellem que qui faciliti el taller pugui portar-se a sí mateixa, la seva pròpia experiència personal o en relació als propis fills. És prioritari ajudar a la classe a prendre consciència de com les sancions de gènere generen patiment quan la resta del grup (o la família, germans) no acceptem a la persona tal com és i fem servir sancions de gènere tals com "marimacho, o maricón, o expressions com "això és de nenes"... i com això ens acaba afectant a totes i impedit a totes de mostrar-nos tal com som.

Dades de contacte

Joana Bou i Lidia Casanovas

654070358

info@filalagulla.org

www.filalagulla.org

Aplicació dels criteris de valoració: Grup 2

Valora els criteris relatius a la Coherència, Finalitats i Continguts prenent com a referència la pràctica 2

Coherència	1	2	3	4
Reflecteix i valora positivament la diversitat de lògiques i perspectives (cultural, de gènere, edat, classe social, capacitats...), tant a través dels continguts com del llenguatge, imatges i exemples	No té en compte cap de les diversitats de lògiques i perspectives	...	...	Reflecteix 2 o més tipus de diversitat i lògiques en tots els aspectes de la pràctica: contingut, llenguatge, imatges, exemples...
Contempla la sostenibilitat ambiental, econòmica i social en l'ús dels recursos	Fa un ús excessiu de recursos (fotocòpies, tinta, menjar, etc.) Demana la compra de material car i innecessari			Incorpora una reflexió sobre la sostenibilitat ambiental, econòmica i social, i la pròpia activitat és sostenible en la seva aplicació A més, planteja accions per aplicar criteris de sostenibilitat a la realitat quotidiana de l'alumnat
Planteja un ús crític i responsable de les TIC	Utilitza les TIC sense fer una reflexió sobre el seu ús crític			Fa un ús crític i responsable de les TIC i promou una reflexió i consciència al respecte

Finalitats i continguts	1	2	3	4
Fomenta l'apoderament d'infants, adolescents, joves	Les activitats estan pautades i conduïdes per part del professorat, sense gaire participació activa de l'alumnat			Les activitats fomenten la presa de decisions i la participació activa de l'alumnat, el seu protagonisme en les accions
Planteja aprenentatges significatius que promouen la consciència i la responsabilitat sobre l'impacte de les pròpies accions en l'entorn local i a nivell global	Els aprenentatges que es donen són més conceptuals i poc relacionats amb la reflexió sobre la realitat quotidiana			
Promou l'anàlisi i la reflexió crítica sobre temàtiques pròpies de l'EpD amb perspectiva complexa				
Fa referència a les desigualtats i injustícies existents i es proposen reflexions i accions per combatre-les				

Fitxa Pràctica 3

Títol

Som Migrants

Autoria i participants

En el TGPE participa un docent responsable del grup, una entitat o grup d'entitats (Edualter i TransformaFilms) i l'alumnat.

La dinàmica del propi projecte implica que l'alumnat ha d'assumir un rol de participació activa i en diverses etapes del procés, de manera autònoma

El disseny és una proposta que ha d'ajustar-se sobre els interessos i desenvolupament del grup

Etape

☒ Secundària

Cicle

☒ Primer i Segon Curs Secundària

☒ Tercer i Quart Curs Secundària

Àmbit d'actuació

☒ Aula

☒ Centre

☒ Entorn

Temporalitat

☒ Mig termini

Vinculació al currículum (matèria/es amb que es vincula / competència/es que promou)

El treball es fa a través del Treball Globalitzat, que és específic de l'Institut Quatre Cantons, i integra moltes assignatures.

El Treball Globalitzat de Proposta Externa (TGPE) és un àmbit curricular en el que l'alumnat rep una proposta de treball procedent d'una entitat externa.

L'alumnat haurà de dur a terme una tasca autèntica, que impliqui la realització o resolució d'un encàrrec, un problema, un servei... Aquesta activitat pretén que l'alumnat aprengui tot creant coneixement o saber, que se situï en el món real i es relacioni amb el que és quotidià per a d'altres persones, vinculades al món de la cultura, la comunicació o la recerca.

Breu descripció

El projecte s'ha realitzat dins del marc de desplegament curricular que l'Institut Quatre Cantons anomena Treball Globalitzat de Proposta Externa (TGPE). L'objectiu del projecte és apropar als i les joves a realitats complexes de l'entorn amb un enfocament global. Els aprenentatges fomenten una visió crítica de les problemàtiques i proposa a l'alumnat la reinterpretació, a través de l'audiovisual, de la seva pròpia experiència. En aquesta ocasió s'ha abordat el tema de la immigració com un fet social que no és llunyà per a la majoria.

Orientacions i recomanacions per dur a terme la pràctica

Quant a la temàtica cal abordar-ho des de l'enfocament de la migració com un fet quotidià i present en la nostra realitat (Totes i tots som migrants)

Deconstruir el missatge que és un fenomen o casos d'arribades massives de migració.

Aprofundir en la diversitat com un enriquiment social

En relació al treball a realitzar per l'alumnat acompanyar a més dels aprenentatges tècnics (eines audiovisuals, discurs audiovisual, manipulació d'imatges, alfabetització mediàtica), tot el component emocional, algunes entrevistes o reportatges, el contacte amb persones migrades pugues i ha de ser tractat amb cura i l'alumnat ha de ser conscient d'això.

Objectius

- Reflexió i sensibilització sobre la immigració, la diversitat, la discriminació i els prejudicis.
- Identificació de les problemàtiques locals i de l'entorn de l'alumnat de l'institut.
- Comprensió de les implicacions d'aquestes problemàtiques i les seves causes estructurals, ressaltant les interdependències globals.
- Desenvolupar una visió crítica i capacitat de donar una opinió argumentada sobre el tema.
- Aprendre a utilitzar el material audiovisual i les eines informàtiques per editar i crear un blog.
- Treballar en equip, no només amb els companys de classe sinó que també amb els responsables de les entitats implicades: Eualter i Transforma films.
- Resolució de problemes al llarg del projecte (possibles problemes amb els entrevistats, amb el material per gravar o el programa d'edició.)

Temàtica (selecciona un o diverses caselles)

☒ Interculturalitat

Explicació del procés (activitats dutes a terme, etapes...)

Sensibilitzar els joves sobre la realitat de persones immigrants a partir d'entrevistes i creació d'anuncis sobre la migració, que ells mateixos graven i editen per a elaborar un vídeo documental sol·licitat per Eualter i la productora Transforma Films.

Això ho fan amb l'assessorament i les pautes de Transforma Films i accions de formació facilitades per Eualter i el professorat.

Al llarg del projecte els alumnes creen un blog per parelles i l'utilitzen com a lloc de reflexió del dia a dia del projecte. També fan micro-capsules (fent servir l' Ipad com eina de comunicació)

Es recull el producte final al blog: <http://sommigrants.blogspot.com>.

El resultat són 10 històries recollides en vídeo i una breu biografia escrita per cada història. En la segona oportunitat s'han fet 4 anuncis

S'han aprofitat els espais de difusió que el propi institut ja té previst per donar a conèixer el resultat del projecte: jornada portes obertes Desembre, jornada fi de curs. A més s'ha presentat l'experiència en diverses trobades d'entitats, s'ha difós en revista del barri i els vídeos es difonen en internet permanentment

Finalment, es porta a terme un procés de valoració de l'experiència en la qual participarà l'alumnat i el professorat involucrat, les entitats i alguns altres agents participants, per identificar i compartir de manera crítica els aprenentatges adquirits i construir propostes de millora per a següents edicions.

Els recursos audiovisuals produïts seran utilitzats per Eualter com a punt de partida per a l'elaboració de nous materials didàctics sobre la Immigració amb l'enfocament de l'alumnat de secundària i com a eina per a la sensibilització del tema en diferents espais d'incidència

Estratègies i tècniques didàctiques

<u>Anàlisi crítica de la realitat</u> ☒ Aprenentatge basat en problemes <u>Autoconeixement i desenvolupament personal</u> ☒ Clarificació de valors	<u>Interdependència positiva</u> ☒ Treball cooperatiu <u>Transformació social i desenvolupament comunitari</u> ☒ Treball globalitzat de proposta externa
---	---

Resultats assolits, visibilització i reconeixements rebuts

L'objectiu del projecte és poder acabar amb una proposta pensada, dissenyada i elaborada per l'alumnat, a partir de la reflexió dels continguts d'aprenentatge proposats a l'inici del procés. En tots els casos s'obté un producte audiovisual que es pot valorar i difondre. A l'alumnat se li demana un treball autònom perquè proposi l'enfocament i els continguts del vídeo i que sigui coherent al "encàrrec" que Edualter i TransformaFilms ha fet. La facilitat de difondre vídeos per Internet permet augmentar la sensibilització del tema, a més, en les presentacions pròpies de l'Institut la implicació de les famílies és molt favorable. L'experiència s'ha seleccionat per ser compartida en algunes trobades educatives (Trobada REEDSO i Associació d'Antropologia) i premiada com vídeo finalista en plataforma Kabua.

Difusió dels resultats i rol dels participants en la comunicació i difusió

L'alumnat fa propi l'esforç de difusió en tractar-se d'un "producte" propi, elaborat per elles mateixes. Als espais propis de l'Institut és el professorat que crea les condicions perquè la difusió sigui adequada, les jornades de portes obertes i diferents canals de comunicació digital (web, blog, xarxes socials, etc.) Les entitats fan la difusió del procés i del resultat, enfocant cada vídeo com una oportunitat de treballar el tema i continuar analitzant i proposant nous enfocaments crítics sobre aquest tema.

Aprenentatges: punts forts, dificultats i aspectes a millorar

Punts forts:
El treball autònom de l'alumnat
L'elaboració de reflexions crítiques a partir d'aprenentatge
Concreció d'un "producte" audiovisual fàcilment identificable i fàcil difusió
Dificultats:
Impossibilitat d'ampliar temes o aprofundir en més elements
Ritmes i dinàmiques pròpies, dificultat d'abordar conflictes del grup més arrelats
Aprenentatge sobre la marxa de treball cooperatiu
Que guanyi el tema tècnic a la reflexió, a les joves els crida l'atenció la part digital i volen dedicar més temps i esforç a això
A millorar:
Treball previ de formació de grup, treball cooperatiu, creació de vincles, confiança i comunicació
Implicació de famílies, barri i altres entitats properes
Reflexió posterior i sistematització de tot el procés i de manera participada, auto-avaluació participants

Avaluació

Es fa una avaluació constant, a través de l'ús de càpsules audiovisuals i un guió proposat pel professorat, "Punts de reflexió" que han d'enviar i compartir. Es treballen aspectes d'expressió i reflexió, forçar a donar una opinió argumentada i amb criteri. Es realitzen sessions d'avaluació sobre l'enfocament i "producte" audiovisual dels diferents equips de treball, elements de millora, etc. Es fa autoavaluació final sobre els aprenentatges, el resultat general del TGPE i del producte realitzat. També l'alumnat fa una reflexió sobre l'organització del TGPE i possibles millores per a altres edicions.

Dades de contacte: edualter@edualter.org

Aplicació dels criteris de valoració: Grup 3

Valora els criteris relatius a: Resultats, Estratègies didàctiques i Avaluació prenent com a referència la pràctica 3

Estratègies didàctiques	1	2	3	4
Proposa metodologies diverses que estimulin diferents formes d'aprenentatge (racional, creativa, emocional, manipulativa...)	Convindria separar aquest indicador en dos: Un que parli de les diferents formes d'aprenentatge: racional, creativa, emocional, manipulativa... però explicat en un llenguatge més entenedor (l'alumnat pensa, reflexiona, imagina, construeix, dissenya...), gradar en funció a quantes activitats d'aquestes realitza Un altre que parli de la diversitat de metodologies, identificar i comptabilitzar diversitat de tècniques didàctiques	...	...	
Planteja processos de participació encaminats a prendre decisions i actuar en els diferents àmbits relacionals				
Promou la interacció social i la cooperació, afavorint habilitats de comunicació i transformació dels conflictes	Establir en la gradació les diferents etapes del procés de provenció, identificar etapes de comunicació i confiança, per després identificar el conflicte i la seva transformació (Incloure un indicador de transformació de conflicte visible a Resultats)			
S'orienta a la transformació personal i social, promovent la implicació en la millora de l'entorn	Gradar en relació als nivells de transformació als que s'orienta l'estratègia didàctica de forma acumulada: primer nivell orientat a la transformació personal, i últim nivell orientat a la transformació de l'entorn			

Resultats	1	2	3	4
Els resultats són visibles i constatables a través de diversos mitjans (vídeos, imatges, documents, pàgines web, publicacions...)	Gradació quantitativa, en relació al nombre de mitjans que s'han utilitzat per comunicar els resultats i l'abast (aula, centre, entorn, més enllà de l'entorn)	...	...	
Els participants s'impliquen en la comunicació i difusió dels resultats entre la comunitat educativa	Gradació en relació a la implicació dels participants en la difusió			La difusió i comunicació de resultats forma part del procés d'aprenentatge i de continguts, es valoren i reconeixen
La pràctica rep algun tipus de reconeixement fora del centre				L'alumnat participa activament en els processos de reconeixement de la pràctica.
Afegir indicador: Resultats no esperats..	S'han identificat resultats no esperats en el disseny de la pràctica			Es reconeixen i valoren positivament els resultats no esperats en la planificació de la pràctica
Afegir indicador: Transformació de conflictes	S'identifiquen resultats que tenen a veure amb el tractament de conflictes			

Avaluació	1	2	3	4
Es comparteixen i/o consensuen els objectius amb les persones participants	Es defineix un punt de partida clar i les finalitats de la practica	...	...	
Promou la reflexió sobre els aprenentatges, fortaleces, dificultats i reptes de futur	L'alumnat realitza la reflexió sobre els seus aprenentatges			L'alumnat reflexiona sobre els aprenentatges, reptes i fortaleces, els comparteix i es planteja canvis personals o col·lectius per assolir transformacions
Defineix criteris, estratègies i instruments per una avaluació formativa i participativa (autoavaluació, coavaluació)	Els instruments, estratègies i criteris són coherents amb una avaluació formativa			El resultat de l'avaluació permet la participació i la reflexió per un exercici formatiu i transformador
Nou Criteri: Avaluació de la practica a tres nivells (alumnat, professorat, entitats i altres agents), en cadascun dels quals s'avalua el procés i s'identifiquen aprenentatges i reptes				

Debat obert sobre com presentar el resultat de la valoració d'una pràctica en la fitxa de pràctiques que pujarem a la Guia de CCBB i EpD 10m (2:00)

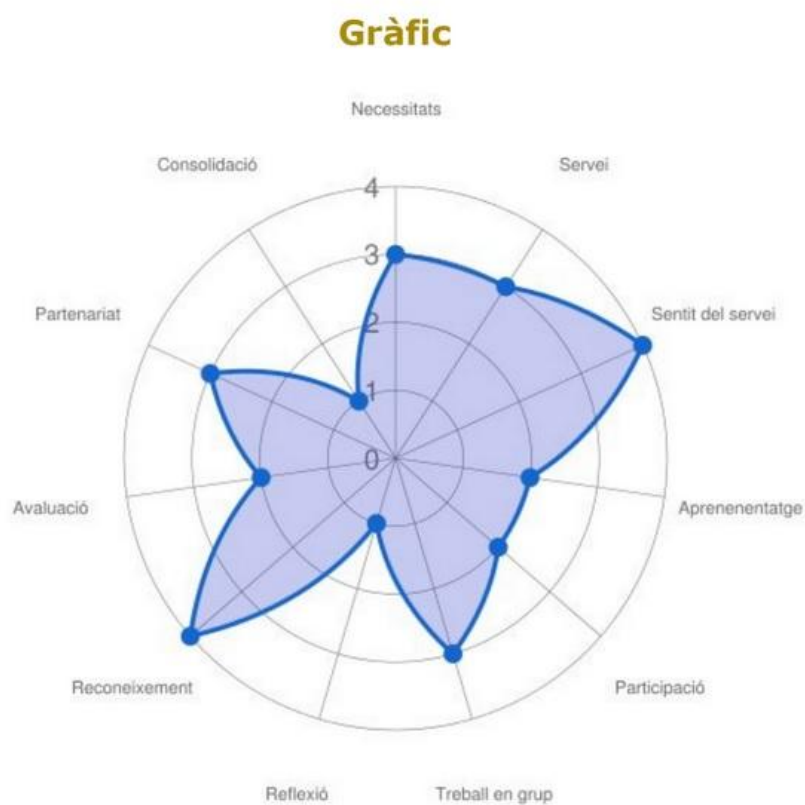
- Gràficament
- Amb un text descriptiu resumint la valoració resultant
- Incloent la relació de criteris amb quadres de verificació

☒ compleix

☐ no compleix

- ... altres propostes

EXEMPLE GRÀFIC APS

Dinamismes bàsics

Necessitats

La vostra resposta ha estat **3**

Per millorar aquest dinamisme us proposem aquests materials:

Resum teòric del dinamisme necessitats
Presentació en power point : Com mirem la realitat? Tipus de necessitats i protagonisme dels joves.
Vídeo: "Projecte empresa amb servei a la comunitat" • Projecte realitzat pels alumnes de la UEC Esclat de 4t ESO, consisteix en crear una situació real d'empresa treballant mitjançant una metodologia per projectes que beneficiïn a altres persones. L'objectiu principal és preparar-se per a la vida adulta posant en pràctica i desenvolupant les competències bàsiques. • L'experiència permet veure com a través del projecte s'ofereix resposta a una necessitat concreta: la construcció de cuinetes i bancs per a la sala de música per a la Llar d'Infants La Florida.
Eines: 1. Detecció de necessitats. Reflexions i exemples. 2. Interrogants per a la detecció de necessitats i el vincle amb el servei i l'aprenentatge. 3. Exercici sobre necessitats socials i oportunitats de servei. Com dissenyar un projecte en tres passos.
Bibliografia específica: GIJÓN, M. (2009) Necesidades sociales y ApS. Puig, J.M. (editor) <i>Aprendizaje servicio. Educación y compromiso cívico</i>, Barcelona, Graó pp.53-70. BALLESTER, LI. (1998): "Marco conceptual para el análisis de las necesidades sociales". Cuadernos de trabajo social.

EXEMPLE

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

BONES PRÀCTIQUES EN L'ÀMBIT DE LA JOVENTUT

És un projecte de:

Amb el suport i la col·laboració de:

CERCADOR DE PROJECTES

EIX 1. TERRITORIAL

Seleccionar eix territorial

EIX 2. DIMENSIÓ DEL GRUP DIANA

Seleccionar dimensió

EIX 3. TITULARITAT

Seleccionar titularitat

EIX 4. GESTIÓ

- ☐ 4.01. Directa públic
- ☐ 4.02. Pública externalitzat privat
- ☐ 4.03. Pública externalitzat associat
- ☐ 4.04. Directa associatiu
- ☐ 4.05. Directa empresarial
- ☐ 4.06. Pressupostària
- ☐ 4.07. Recursos humans
- ☐ 4.08. Equipament físic

EIX 5. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

- ☐ 5.01. Creativitat i expr. artist.
- ☐ 5.02. Mobilitat
- ☐ 5.03. Ocupació
- ☐ 5.04. Vivenda
- ☐ 5.05. Formació-educació
- ☐ 5.06. Oci
- ☐ 5.07. Salut i prevenció riscos
- ☐ 5.08. Política joventut global
- ☐ 5.09. Inclusió
- ☐ 5.10. Informació juvenil

EIX 6. METODOLÒGIC

- ☐ 6.01. Elaboració del projecte
- ☐ 6.02. Planificació
- ☐ 6.03. Participació
- ☐ 6.04. Transversalitat

INICI

PRESENTACIÓ

GUIA DE CONSULTA

PROJECTES

PROPOSTA PROJECTES

ANÀLISI

CINEMA EN CURS

Comparteix:

Seguir a @bpjoventut

IDENTIFICACIÓ

Núm. referència: 001

Data d'introducció: 29/07/2012

Institució:

Associació A bao a qu

Responsable/s tècnic/s:

Núria Aidelman / Laia Colell

Telèfon contacte: 93 285 31 81

Email de contacte:

abaoaqu@abaoaqu.cat

CLASSIFICACIÓ

- 1.08. Catalunya
- 2.01. Grup determinat
- 3.06. Associativa
- 4.04. Directa associatiu
- 5.01. Creativitat i expr. artist.
- 5.05. Formació-educació
- 6.01. Elaboració del projecte
- 6.02. Planificació
- 6.03. Participació
- 6.05. Avaluació

cinema en curs

SUMARI

DESCRIPCIÓ GENERAL
DURADA O TEMPORITZACIÓ
PRESSUPOST ANUAL
FINANÇAMENT
EQUIP PROFESSIONAL
NOMBRE I PERFIL DELS DESTINATARIS
SISTEMA DE PARTICIPACIÓ DELS JOVES
SISTEMA DE PARTICIPACIÓ ASSOCIATIVA
SISTEMA DE COOPERACIÓ TRANSVERSAL
SISTEMA DE COOPERACIÓ INTERINSTITUCIONAL
SISTEMA D'AVUACIÓ
PERQUÈ L'HEM TRIAT
PUNTS FORTS
PRÀCTICA PROFESSIONAL
PER SABER-NE MÉS. GALERIA FOTOGRAFICA
PER SABER-NE MÉS. ENLLAÇOS
PER SABER-NE MÉS. VIDEOS
OPINIÓ

VALORACIÓ

- 1. Projecte innovador
- 3. Projecte contextualitzat
- 4. Projecte eficient
- 5. Projecte transformador
- 6. Projecte planificat
- 7. Projecte amb projecció
- 8. Projecte amb avaluació
- 9. Projecte flexible o evolucionat
- 11. Projecte independent
- 12. Projecte professional
- 13. Projecte consolidat
- 14. Projecte cohesionat
- 15. Projecte participat per joves
- 16. Projecte participat per entitats
- 19. Projecte interinstitucional
- 20. Projecte inclusiu
- 21. Projecte transgressor
- 22. Projecte comunicat
- 23. Projecte en xarxa
- 24. Projecte compartit
- 25. Projecte documentat
- 26. Projecte reconegut

DESCRIPCIÓ GENERAL

Es defineix com un projecte de pedagogia del cinema i amb el cinema, realitzat en el medi educatiu. A través de tallers i diverses metodologies pedagògiques, cineastes introdueixen

EXEMPLE SOCIETAT CATALANA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

		ACTIVITATS				
		1	2	3	4	5
		Treballem Col·lserola	Cuidem la terra, cuidem Col·lserola	L'oli i l'olivera	Al bosc amb els cinc sentits	El consumidor responsable
OBJECTIUS, CONTINGUTS I FINALITATS	1	●	●	●	●	●
	2	●	●	●	●	●
	3	●	●	●	●	●
	4	●	●	●	●	●
	5	●	●	●	●	●
MÈTODE	6		●			
	7		●	●		●
	8	●	●	●	●	●
	9		●	●	●	●
	10	●	●	●	●	
	11		●			●
	12	●	●	●	●	
	13	●	●	●		
	14		●			●
	15	●	●	●	●	
AVALUACIÓ	16		●	●	●	●
	17	●	●	●	●	●
	18			●		
	19	●	●	●	●	
RECURSOS	20	●	●			
	21	●	●	●	●	●
	22	●	●	●	●	●
	23		●	●		●
TERRITORI	24	●	●	●	●	●
	25	●	●	●		
	26	●	●		●	
	27	●	●	●		
ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ	28	●	●	●	●	
	29	●	●	●	●	●
	30	●	●	●	●	●

TREBALLEM COLLSEROLA

1

Descoberta del medi

CRITERIS	
Objectius, continguts i finalitats	1 ●
	2 ●
	3 ●
	4 ●
	5 ●
	6
	7
	8 ●
Mètode	9
	10 ●
	11
	12 ●
	13 ●
	14
	15 ●
	16
Avaluació	17 ●
	18
	19 ●
	20 ●
Recursos	21 ●
	22 ●
	23
	24 ●
Territori	25 ●
	26 ●
	27 ●
Organització i planificació	28 ●
	29 ●
	30 ●

Nivell educatiu/destinatari: Educació Infantil i primer cicle d'Educació Primària.
Nre. participants: De 25 a 100 alumnes. Ràtio: 1 mestre / 25 alumnes.

Durada:

Preparació: Reunió prèvia amb els responsables (2 hores) i treball amb els alumnes al centre (1 jornada).

Desenvolupament: Treball amb els alumnes a Collserola (1 jornada) i treball posterior amb els alumnes al centre (1 jornada).

Espai necessari: Aula i espai natural proper al destinatari.

Recursos i materials:

- Dossier del mestre amb continguts per treballar abans i després de venir al Parc de Collserola.
- Carpeta amb materials sobre el Parc de Collserola i sobre l'activitat per preparar la sortida a l'escola (per exemple, llibrets d'identificació d'ocells i plantes, llibre guia del Parc de Collserola, pòster dels ambients naturals del Parc, conte *La reineta del pantà...*).
- Maqueta gegant del Parc de Collserola.
- Eines d'observació (lupes, «allargavista»: tub buit per concentrar la vista en elements del paisatge).
- Maleta *Collserola conta contes*: 30 contes sobre el Parc i sobre el medi natural en general.
- Audiovisual *El nostre bosc*.
- Puzzle gegant del Parc de Collserola.
- Material de dibuix.
- «Itinerari dels sentits»: itinerari senyalitzat de descoberta sensorial per dins del bosc en què els usuaris han d'utilitzar el sentit que marca el senyal per descobrir els elements del bosc.

Participants Taller

Nom	Escola, institut o entitat
Begoña Carrera	Fundació Akwaba
Benjamí Moliné Fusalba	Grup Treball Educació i Desenvolupament
Brillette Carranza Cruz	Edualter
Carles Plana i Sánchez	Sed Catalunya i Akwaba
Cecile Barbeito	Escola Cultura de Pau
Clara Massip	Edualter
Eduard Navarro	Ins El Til·ler
Georgina Casas	LaFede
Karmele Equiza	Fundació Adsis
Laura Rubio Serrano	Universitat de Barcelona
Lidia Tovar	Grup Eirene
M. Antonia Bartolí	FETS
Maria Monzó	Ajuntament Barcelona
Mariano Flores	Edualter
Marina Lopez	AHEAD // INS Santa Eulàlia (Terrassa)
Mireia Abril i Janer	Escoles + Sostenibles i Societat Catalana d'educació Ambiental
Montse López Amat	Fundació Akwaba
Nina González/Maite Codina	FETS
Matilde Molnar	Teleduca
Brenda Bar	Universitat de Barcelona
Sara Cuentas	Xarxa de Migració, Gènere i Desenvolupament

COMPETÈNCIES
I EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT

Moltes gràcies!!!

**Seguim compartint les nostres pràctiques a la
plataforma de la Guia Competències i EpD**

www.competenciesiepd.edualter.org

EduAlter

êc̃p̃ escola de
cultura de pau

filalagulla

Amb el suport de:

**Ajuntament
de Barcelona**

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**